

Lissitzky + Educatief materiaal

Maatschappijleer en Tekenen Thema; Kunst als maatschappelijk medium

Door middel van propaganda wordt de mening van het volk (of publiek) beïnvloed om op die manier aanhangers te krijgen voor een bepaalde politieke opvatting of standpunt. Kunst is hierbij een middel die daar erg goed voor gebruikt kan worden. Door middel van posters of kunstwerken kan er reclame gemaakt worden voor een bepaalde politieke opvatting.

Dit is heel duidelijk te zien in het werk van de kunstenaar El Lissitzky, die zijn kunstwerken gebruikte om het Communisme te steunen. In 1917 vond de Russische Revolutie plaats, hierbij waren er twee groepen aanhangers; de witten; aanhangers van het oude regime, en de roden; aanhangers van het nieuwe regime (Communisme).

In het kunstwerk 'Sla de Roden met de Witte Wig' van Lissitzky uit 1919-1920 (Zie afbeelding), zien we deze invloed sterk terug. Lissitzky laat in dit werk zien hoe de witten verslagen worden door de roden. De kleuren wit en rood zijn veel terug te vinden in het werk van Lissitzky.

Net na de Russische Revolutie werden voertuigen gebruikt om politieke schilderingen op te maken om daarmee een bepaalde politieke boodschap te verspreiden. Deze dwingende manier van propaganda kunst werd 'Agitprop' genoemd. De afbeeldingen hiernaast zijn daar een voorbeeld van.

De bovenste afbeelding laat de beschilde Agitprop boot 'Rode Ster' zien uit 1918. De onderste afbeelding toont een beschilde Agitprop trein uit 1918.

[Aantekening voor de docent: De docent laat voorbeelden zien van Propaganda kunst en Propaganda posters. Denk daarbij natuurlijk aan Lissitzky, maar ook aan de groepering UNOVIS. Er kan ook worden gekeken naar huidige politieke campagnes en de posters die hiervoor geproduceerd worden. Ga in op de rol die reclamevorming heeft in de politiek.]

Lissitzky + Educatief materiaal

Maatschappijleer en Tekenen Thema; Kunst als maatschappelijk medium Een Propaganda Poster ontwerpen

Tijdens deze opdracht ga je een eigen propaganda poster ontwerpen, waarbij je een bepaalde politieke opvatting of standpunt in gedachten houdt. Jouw poster moet jouw standpunt of opvatting ondersteunen en promoten. Hier houd je duidelijk rekening mee in het ontwerp, in de afbeeldingen die je gebruikt, in het lettertype, in de kleuren enzovoorts.

[Aantekening voor de docent: De docent kiest een aantal keuzemogelijkheden voor de leerlingen, gerelateerd aan de onderwerpen die behandelt zijn in het klaslokaal. Dit kan bijvoorbeeld te maken hebben met de standpunten van de verschillende politieke partijen in Nederland. Een voorbeeld hiervan zou bijvoorbeeld integratie kunnen zijn]

De opdracht stapsgewijs

1. Kies een politieke opvatting of standpunt uit, uit de keuzemogelijkheden van je docent. Doe onderzoek op internet naar deze opvatting en bepaal wat jouw mening hierover is.

2. Uitgaande van de politieke opvatting en van jouw eigen mening ga je schetsen maken voor een propaganda poster. Deze poster moet jouw mening en standpunt verdedigen en promoten. Je houdt rekening met kleuren, beeldmateriaal, lettertypes enzovoorts.
3. Je gaat nu goed nadenken over een leus (slogan) die jouw boodschap het beste overdraagt. Deze leus mag humoristisch (zijn, maar ook erg serieus). Enkele voorbeelden van leuzen:
'Groenlinks; Zin in de toekomst'
'PVDA; Gelijke kansen voor iedereen'
'CDA; Betrokken, betrouwbaar, Balkenende'
4. Voeg nu je ontwerpen samen en voeg je leus toe, maak er één poster van. Bepaal hoe alle onderdelen samen op de poster geplaatst moeten worden. Moet de spreuk onderaan of bovenaan, moet de afbeelding in het midden? Bekijk de verschillende mogelijkheden.
5. Presenteer jouw poster voor de klas en leg uit waarom jij jouw poster vindt passen bij jouw politieke opvatting en jouw mening.